

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
010-22 41 000
skane@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

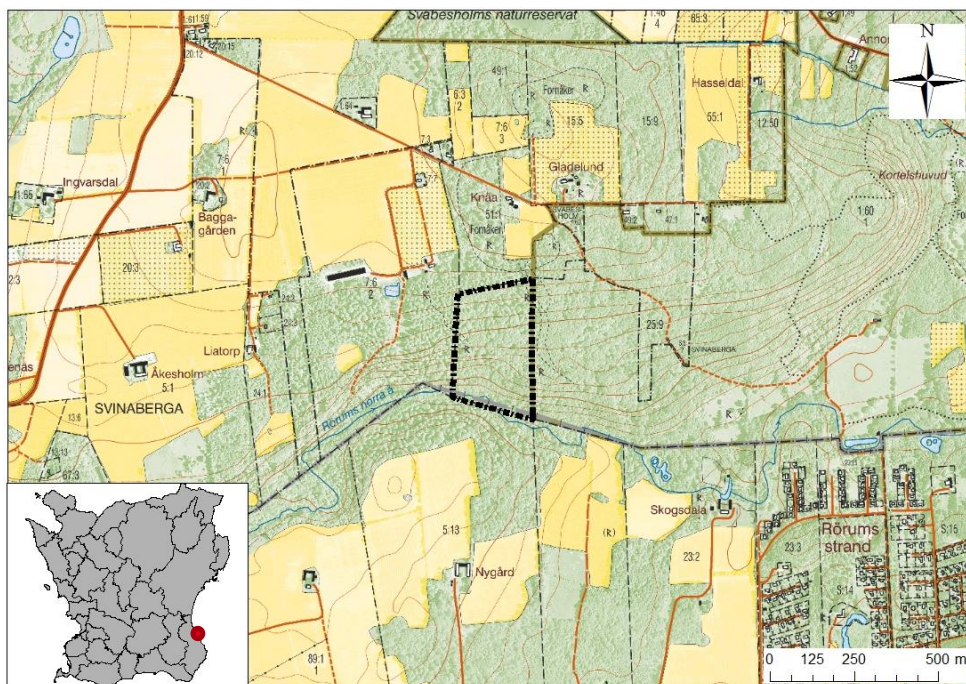
Beslut om bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

Figur 1. Naturreservatet Västra Stenshuvud, Simrishamns kommun. Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje. Skala 1:15 000. © Lantmäteriet

När beslutet om bildande av naturreservatet vinner laga kraft upphävs, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, förordnande om skydd för landskapsbilden beslutat av Länsstyrelsen i Kristianstads län den 6 maj 1974 (DNR: 11.126-246.24-71) med stöd av 19 § naturvårdslagen, i den del som motsvarar naturreservatets yta.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Västra Stenshuvud
Kommun	Simrishamn
Natura 2000 ID¹	SE0420134
DOS-ID²	1026733
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Svabesholm 1:60 (del av)
Markägarkategori	Staten
Läge	Ca 2,4 km sydost kyrkan i Södra Mellby
Koordinat centralpunkt	x: 6167315 y: 452600 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	NO-Skånes Skogslandskap
Övrigt vatten³:	EU_CD: NW617041-139946, Rörums norra å
Huvudavrinningsområde	Österlenåar 088/089
Areal	Ca 8,3 ha, varav ca 0,01 ha vatten.
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara områdets naturmiljöer bestående av naturtyperna näringsrik bokskog (9130)⁴ och vattendraget Rörums norra å (3260), samt utvecklingsmarker mot näringsfattig bokskog (9110) och mot svämlövskog (91E0/9750).

¹ Rådets direktiv 92/43EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

² ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

³ Enligt Vatteninformationssystem Sverige, VISS, anges Rörums norra å i augusti 2017 som en preliminär vattenförekomst MS_CD: WA34825687, VISS EU_CD: SE617041-139946.

⁴ Beteckning enligt Rådets direktiv 92/43EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

Syftet är att bidra till gynnsam bevarandestatus för respektive art och habitat på biogeografisk nivå.

Naturreseptatet syftar även till att långsiktigt bevara biologisk mångfald och nationellt rödlistade och/eller fridlysta arter samt arter som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter.

Naturreseptatet är även ett led i att nå de nationella miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Syftet uppnås genom att:

- Det område som klassats som näringsrik bokskog (9130) lämnas för fri utveckling och därigenom bibehåller skogens naturliga interna dynamik, vid behov utförs dock naturvårdande skötsel exempelvis skapa död ved och utföra röjningar,
- De områden som klassats som utvecklingsmark mot näringsfattig bokskog (9110) samt mot svämlövskog (91E0/9750) lämnas för fri utveckling för att på sikt kunna klassas som respektive naturtyp, vid behov utförs dock naturvårdande skötsel exempelvis skapa död ved och utföra röjningar,
- Befintlig granskog (902) ska på sikt omföras till bokskog. Om naturlig etablering av bokskog inte sker kan plantering av ädellöv, främst bok, bli aktuellt,
- Nyetablering av gran ska bekämpas,
- Stående och liggande död samt döende ved av ädellöv lämnas orörda i land- och vattenmiljöer,
- Land- och vattenmiljöer skyddas mot exploatering,
- Hydrologin bevaras och ska vara opåverkad i området och ska tillåtas att svämma över för att långsiktigt utveckla och bevara utvecklingsmarken mot svämlövskog (91E0/9750).

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreseptatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att plöja, spränga, gräva, schakta, dika, fylla ut, tippa, dumpa, anordna upplag,

- markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada mark, vatten eller fasta naturföremål,
2. uppföra byggnad eller annan anläggning t.ex. mast, torn eller vindkraftverk, anlägga väg eller dra fram mark- eller luftledning,
 3. bedriva skogsbruk genom att avverka, ta bort döda träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd,
 4. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra växtnäringsämnen, gödsla eller kalka mark eller vatten,
 5. så eller plantera växter eller sätta ut djur,
 6. jaga,
 7. fiska, med undantag av fiske som bedrivs med stöd av särskild rätt,
 8. utfodra vilt.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. naturvårdande skötsel såsom borttagning av nyetablerade granar och avverkning eller borttagning av gran eller andra främmande trädslag, lucköppning, skapande av högstubbar, ringbarkning, plantering av ädellöv samt stängsling runt eventuella planteringsområden eller vid behov runt naturlig föryngring,
3. utförande av särskilda åtgärder för att gynna förekomsten av rödlistade arter eller andra särskilt skyddsvärda arter, som lucköppning, veteranisering av träd, öka mängden död ved eller utplantering av hotade arter,
4. bekämpning av invasiva⁵ arter
5. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. sätta upp anslagstavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
2. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,

⁵ Med invasiv art avses arter som kan utrota någon av landets egna arter eller bestånd, förändra ett helt ekosystem, vara bärare av nya sjukdomar som angriper inhemska arter, blanda sig med lokala bestånd, utkonkurrera hotade arter för resurser och livsutrymme eller hybridisera med landets egna arter.

3. framföra motorfordon eller cykel,
4. rida eller köra med häst,
5. medföra hund annat än hållen i fysiskt koppel.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

6. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom hävning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen eller motsvarande nationell databas för arter och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
7. samla in mossor, lavar eller vedlevande svampar, med undantag av enstaka beläggsexemplar, under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-5.

- tillsyn i samband med förvaltarens skötsel av området,
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- eller teledistributör. Inför utförande av arbete som kan påverka mark- eller vegetation, ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta underhållsåtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts.

Från reservatsföreskrifterna gäller följande undantag;

A6 gäller inte för förvaltaren eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att bedriva jakt efter vildsvin, att bedriva skyddsjakt för att förebygga skador av vilt, eller för behörig person att utföra av myndighet beslutad skyddsjakt och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad. Undantagen gäller endast inom ramen för gällande jaktlagstiftning.

C5 gäller inte för behörig person att eftersöka och avliva skadat vilt och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad.

Föreskrifterna utgör ej hinder för att efter skriftligt tillstånd från länsstyrelsen genomföra inventering, insamling, flyttning eller utplantering av groddjur, eller för andra åtgärder som föreskrivs i av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

Föreskrifterna gäller ej tjänsteperson från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter beslutade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller i området, exempelvis:

- 7 kap 28 a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskydds-förordningen,
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken om områden som omfattas av strandskydd,
- 2 kap kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd för fornlämningar,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Naturreservatet är beläget i Södra Mellby socken ca 2,4 kilometer sydost kyrkan i Södra Mellby. Området sluttar mot söder till naturreservatets södra gräns vilken korsas av Rörums norra å. Ån är belägen inom huvudavrinningsområdet Österlenåar. Ån har en rik bottenfauna vilket indikerar att vattendraget har ett klart och rent vatten. I ån har bl.a. nattslända samt fiskarter som havsöring, elritsa och bäcknejonöga påträffats.

Bergarterna i naturreservatet utgörs av granitisk ortognejs, granit och sandsten. Jordarten domineras av sandig morän, men även isälvsediment och urberg förekommer i naturreservatet.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

I området finns spår av tidigare brukande i form av hålvägssystem. Naturreservatet avgränsas i öst, väst och söder av stenmurar. Enligt ortofoto från år 1939-1940 har det i de västra delarna delvis funnits öppna partier, här finns odlingsrösen.

Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet domineras av ett bokskogsområde klassat som tvåskiktad näringsrik bokskog (9130). Trädskiktet domineras av bok i ett varierat åldersspann, dock saknas förekomst av senvuxna träd, förekomsten av grova träd bedöms som allmän (2-10 m³/ha). Förekomsten av stående och liggande död ved är mycket hög. Fältskiktet domineras av vitsippor samt annan lundartad vegetation. Ett mindre område i öster har klassats som utvecklingsmark mot näringsfattig bokskog (9110), dess trädskikt och vegetation liknar övriga bokskogen men träden är yngre och grova träd saknas, det finns även ett mer buskrikt parti där bland annat vildkaprifol växer. Intill gränsar ett mindre område som domineras av granskog. I söder rinner en del av vattendraget Rörums norra å (3260) genom naturreservatet, i ån finns bl.a. påvisad förekomst av öring. Intill ån finns ett område klassat som utvecklingsmark mot svämlövskog (91E0/9750). Trädskiktet består främst av al, björk, hassel och asp, på enstaka träd växer murgröna. I fältskiktet finns arter som vitsippa, gulsippa, gulplister och tandrot.

Området ingår i Natura 2000-området Stenshuvud (SE0420134). Skogsområdenas ädellövbestånd beskrivs hysa ungefär hälften av de rödlistade arterna som påträffats inom Natura 2000-området. Här finns bl.a. förekomst av barbastell, bokskogs-löpare, hasselmus och långbensgroda. Landmiljöerna i området bedöms även lämpliga för större vattensalamander. De habitat enligt EU:s art- och habitatdirektiv som finns i området är redovisade i tabell 1.

Naturreservatet gränsar i öster till Stenshuvuds nationalpark och naturreservatet kommer bli en förlängning av det skyddade området. Naturreservatet kommer att skyddas från exploatering och skydda de naturtyper och livsmiljöer som finns i området, vilket är av stor vikt för att kunna bevara och skydda de fridlysta och rödlistade arter samt naturtyper som förekommer eller kan komma att förkomma i området.

Friluftsliv och tillgänglighet

Området är utpekad som riksintresse för friluftslivet och beskrivs som ett område av vikt för bl.a. naturstudier och strövande. Området utgör en naturlig förlängning av Stenshuvuds nationalpark där förekomsten av friluftsliv är hög. Länsstyrelsen anser att området i sig har ett högt värde ur ett friluftslivsperspektiv då området är tämligen orört och har ett högt värde sett till naturlighet och förekomst av biologisk mångfald.

Tabell 1. Förekommande naturtyper med arealer och Natura 2000-arter för de delar av Natura 2000-området Stenshuvud SE0420134 som är beläget inom naturreservatet Västra Stenshuvud. Natura 2000- koder anges inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Näringsrik bokskog (9130)		6,5	6,5
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)		0,01	0,01
<i>Total areal naturtyper</i>			6,5
Icke naturtyper	Areal (ha)		
<i>Utvecklingsmark mot;</i>			
Näringsfattig bokskog (9110)			0,70
*Svämlövskog (91E0/9750)			0,63
<i>Total areal utvecklingsmark</i>			1,3
<i>Total områdesareal</i>			8,0
Arter	Bevarandestatus		
Barbastell- <i>Barbastella barbastellus</i> (1308)			Icke fullgod
Bechsteins fladdermus- <i>Myotis bechsteini</i> (1323)			Icke fullgod
Större vattensalamander- <i>Triturus cristatus</i> (1166)			Fullgod
* Prioriterad naturtyp enligt art- och habitatdirektivet			

Skäl för beslut

Föreslaget naturreservat har höga naturvärden och potential att få än högre värden. Föreslaget naturreservat har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och/eller friluftslivssynpunkt på både kommunal, regional, nationell och internationell nivå. Området domineras av bokskog med höga naturvärden. I öst angränsar Stenshuvuds nationalpark och området blir en naturlig förlängning av det skyddade området. När beslut om bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud vinner laga kraft upphävs förordnande om skydd för landskapsbilden. Naturreservatet bedöms tillgodose skyddet för området.

Området omfattas av följande;

- Natura 2000-området Stenshuvud SE0420134, enligt EU:s art- och habitatdirektiv (1997),
- Skydd för landskapsbilden enligt 19 § naturvårdslagen (1974),
- Strandskydd enligt 7 kap 13-18 §§ miljöbalken (del av naturreservatet),
- Regionalt värdefullt vatten (Rörums norra å),
- Länets naturvårdsprogram Stenshuvud (1996),
- Simrishamns kommuns naturvårdsprogram Stenshuvud med omnejd (2010),
- Riksintresse för naturvård samt friluftsliv enligt 3 kap 6 § miljöbalken,
- Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 § miljöbalken,
- Värdeetrakt för ädellövskog Österlens lövmarker,
- Källpåverkad lövskog registrerat av Skogsstyrelsen,
- Inom området finns två fornlämningar i form av färdvägssystem, Södra Mellby 185:1 samt Södra Mellby 150:1,
- Rödlistade⁶ och/eller fridlysta arter inom Natura 2000- området som hittats i närheten av eller som kan förväntas finnas inom naturreservatet: Bechsteins fladdermus (fynd från 1980-talet, CR), barbastell (VU) långbensgroda (VU), bokskogslöpare (VU), större vattensalamander, hasselmus, kärrjohannesört (NT) och bredarun (flockarun, VU).

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer bör det angivna området avsättas som naturreservat. Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet Västra Stenshuvud är prioriterat för områdesskydd enligt vägledningen för Natura 2000- områden. Ett permanent skydd av naturreservatet Västra Stenshuvud är även ett led i att uppnå miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplaner.

⁶ Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2015. Hotkategorierna är: LC=Livskraftig, NT=Nära hotad, VU=Sårbar, EN=Starkt hotad, CR=Akut hotad och RE= Försvunnen.

Ärendets handläggning

Naturvårdsverket förvärvade 1990 delar av fastigheten Svinaberga 23:2 som tidigare ägts av Lantbruksnämnden i Kristianstads län. Den aktuella fastigheten fördes genom fastighetsreglering till den nuvarande fastigheten Svabesholm 1:60. Fastigheten förvärvades för naturvårdsändamål och beskrevs i fastighetsregleringen som värdefull naturmark.

Området ingår sedan 1997 i det europeiska nätverket för skydd av natur genom Natura 2000-området Stenshuvud.

Länsstyrelsen har under 2017 upprättat förslag till beslut om bildande av naturreservat med tillhörande skötselplan för området. På sikt planeras Stenshuvuds nationalpark utökas med bland annat det aktuella naturreservatet. Området ska därför anses få ett permanent skydd mot exploatering. Berörd markägare och nyttjanderättsinnehavare har förelagts att yttra sig över handlingarna under 2017.

Ordningsföreskrifter (C-föreskrifter) fanns ej med i föreläggande om yttrande över förslag till bildande av naturreservatet. Länsstyrelsen har efter inkomna yttranden lagt till ordningsföreskrifter i naturreservatet.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet innebär vissa begränsningar i allemansrätten men att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande. Konsekvensutredningen redovisas i bilaga 2.

Länsstyrelsen har beaktat inkomna yttranden och synpunkter och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivit ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande redovisas i bilaga 4.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bl.a. att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen utgör en del av detta beslut, bilaga 3. Skötselplanen fastställs av länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5.

Upplysningar om ersättningstalan

Sakägare som ännu inte träffat överenskommelse om ersättning eller inlösen kan väcka talan enligt 31 kap miljöbalken mot staten i mark- och miljödomstolen för att domstolen ska avgöra frågan om ersättning. Ansökan om ersättningstalan måste lämnas inom ett år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägare rätten till ersättning. Ansökan ska ställas till mark- och miljödomstolen i Växjö.

Det finns också möjlighet för sakägare att förhandla med länsstyrelsen, eller av länsstyrelsen utsedd förhandlare, om frivillig överenskommelse om ersättning inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektören Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör, Annelie Johansson, enhetschef Cecilia Backe, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Ramona Eriksson, föredragande.

Beslutande
Ola Melin

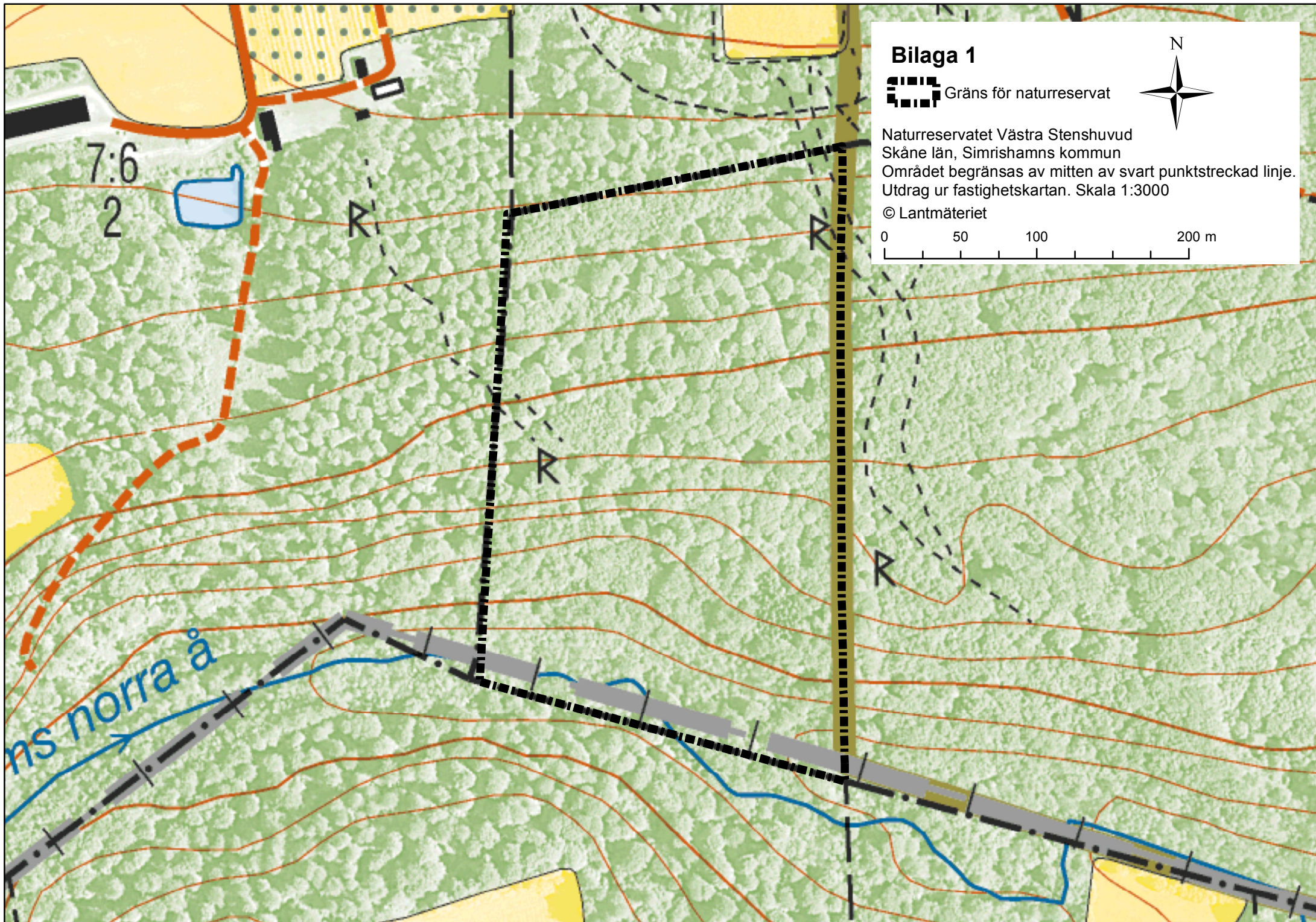
Föredragande
Ramona Eriksson

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Konsekvensutredning
3. Skötselplan
4. Sammanställning av inkomna yttranden
5. Hur man överklagar
6. Sändlista

Bilaga 1

Gräns för naturreservat

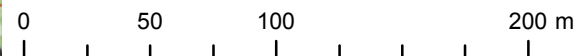
Naturreservatet Västra Stenshuvud

Skåne län, Simrishamns kommun

Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje.

Utdrag ur fastighetskartan. Skala 1:3000

© Lantmäteriet

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
010- 22 41 000
skane@lansstyrelsen.se

Konsekvensutredning enligt 4 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, av beslut för naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun.

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun. Enligt 4 § i ovan angivna förordning ska Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en sådan utredning av ordningsföreskrifterna, vilka har karaktären av normföreskrifter, d.v.s. de riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Ordningsföreskrifterna innebär vissa vistelsebestämmelser för allmänheten i området. Syftet är att trygga ändamålet med naturreservatet så att skador på naturen inte uppstår eller så att den biologiska mångfalden inte påverkas negativt. Detta uppnås genom att anpassa områdets tillgänglighet för de naturvärden som finns där.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara begränsad. De föreslagna ordningsföreskrifterna innebär inte att möjligheterna att utnyttja området, i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten, påtagligt försvåras.

Kostnader

De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några tillkommande kostnader av betydelse för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen. Kostnaden för utmärkning finansieras av Länsstyrelsen genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt.

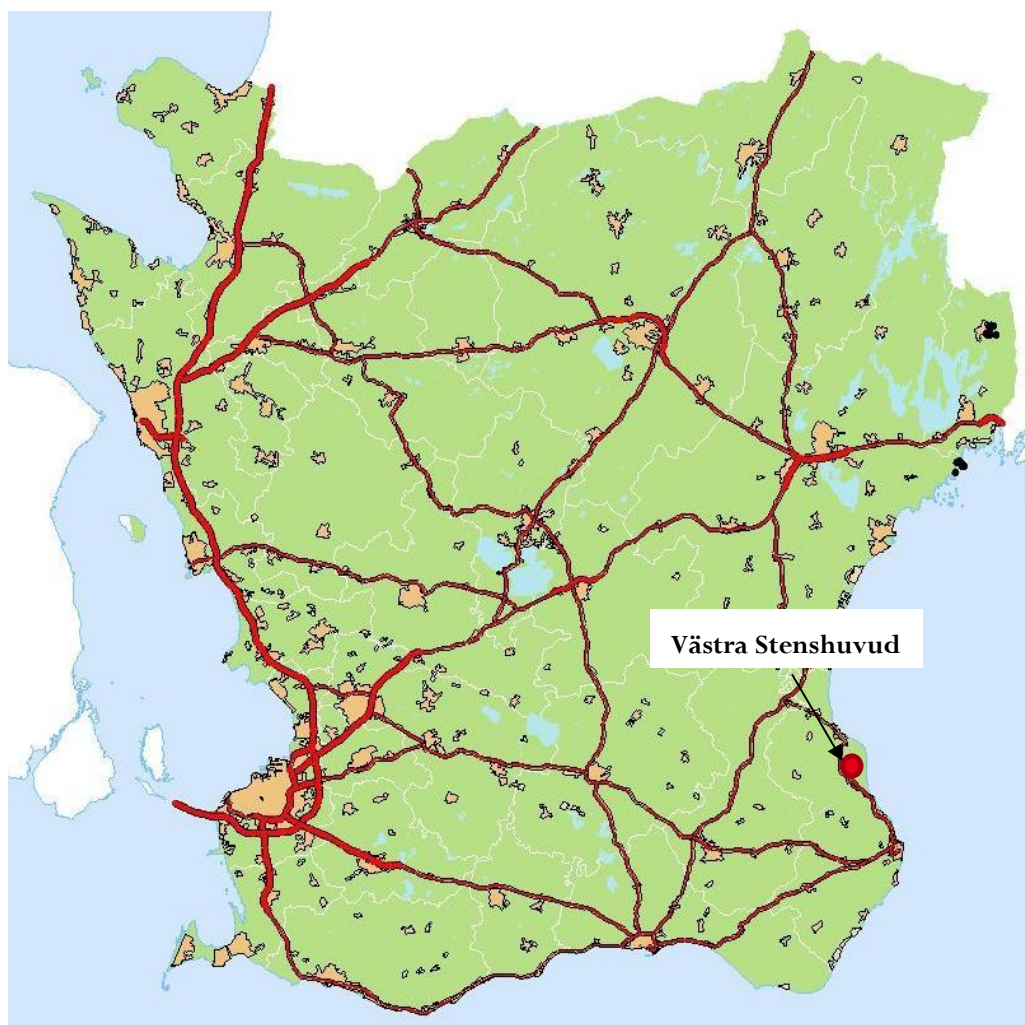
Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 3

Skötselplan för naturreservatet Västra Stenshuvud

Simrishamns kommun

Naturreseptatet Västra Stenshuvud

Skala: 1:1 000 000

© Lantmäteriet

Fastställt:	2017-12-05
Utgiven av:	Länsstyrelsen Skåne
Planförfattare:	Ramona Eriksson
Beställningsadress:	www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer:	511-18811-2017 1291-218
Omslagsbild:	Boskog i naturreseptatet Västra Stenshuvud
Foto:	Ramona Eriksson

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
1 SYFTET MED NATURRESERVATET	5
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	7
2.1 Administrativa uppgifter.....	7
Information om Natura 2000	7
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden.....	9
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi	9
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria.....	9
2.2.3 Biologi	11
2.2.4 Friluftsliv.....	12
2.2.5 Vad kan påverka området negativt?.....	12
3 ÖVERSIKT AV MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER.....	13
3.1 Övergripande mål.....	13
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder.....	13
4 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR PLANERINGSOMRÅDET	14
4.1 Planeringsområde Ädellövskog.....	14
5 FRILUFTSLIV	15
5.1 Parkering, vägvisning, informationsskyltar	15
5.2 Renhållning och sanitära anordningar.....	15
6 JAKT OCH FISKE.....	15
7 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS	16
8 TILLSYN	16
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.....	16
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	16
9.2 Revidering av skötselplanen	16
9.3 Uppföljning av kostnader.....	16
10 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR.....	17
11 RÖDLISTADE ARTER	17
12 KÄLLOR.....	18
12.1 Litteratur	18
12.2 Kartor, databaser och hemsidor.....	18
12.3 Muntliga och skriftliga kontakter	18

BILAGOR

A. Avgränsning av naturreservatet

B. Natura 2000 naturtypskarta

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. För att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel, vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, d.v.s. den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, till exempel en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl. a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara områdets naturmiljöer bestående av naturtyperna näringsrik bokskog (9130)¹ och vattendraget Rörums norra å (3260), samt utvecklingsmarker mot näringsfattig bokskog (9110) och mot svämlövskog (91E0/9750).

Syftet är att bidra till gynnsam bevarandestatus för respektive art och habitat på biogeografisk nivå.

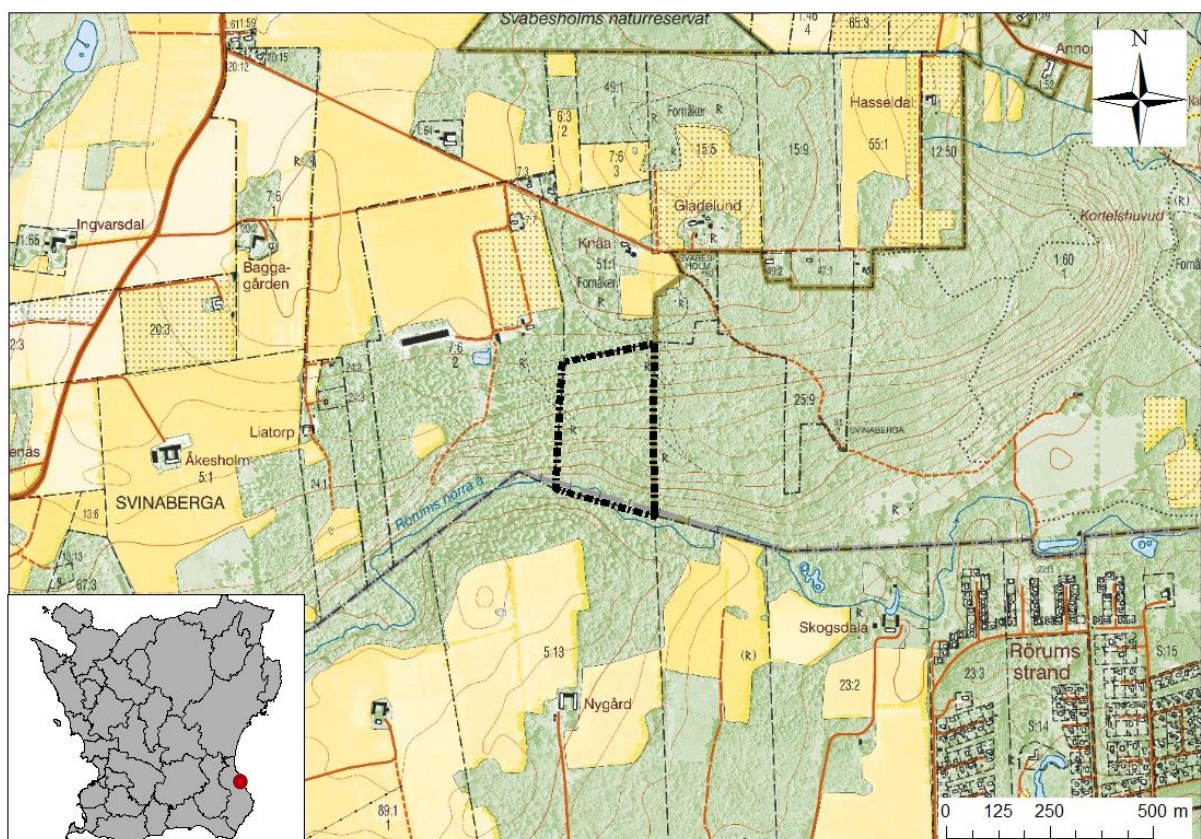
Naturreservatet syftar även till att långsiktigt bevara biologisk mångfald och nationellt rödlistade och/eller fridlysta arter samt arter som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter.

Naturreservatet är även ett led i att nå de nationella miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

¹ Beteckning enligt Rådets direktiv 92/43EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

Syftet uppnås genom att:

- Det område som klassats som näringsrik bokskog (9130) lämnas för fri utveckling och därigenom bibehåller skogens naturliga interna dynamik, vid behov utförs dock naturvårdande skötsel exempelvis skapa död ved och utföra röjningar,
- De områden som klassats som utvecklingsmark mot näringsfattig bokskog (9110) samt mot svämlövskog (91E0/9750) lämnas för fri utveckling för att på sikt kunna klassas som respektive naturtyp, vid behov utförs dock naturvårdande skötsel exempelvis skapa död ved och utföra röjningar,
- Befintlig granskog (902) ska på sikt omföras till bokskog. Om naturlig etablering av bokskog inte sker kan plantering av ädellöv, främst bok, bli aktuellt,
- Nyetablering av gran ska bekämpas,
- Stående och liggande död samt döende ved av ädellöv lämnas orörda i land- och vattenmiljöer,
- Land- och vattenmiljöer skyddas mot exploatering,
- Hydrologin bevaras och ska vara opåverkad i området och ska tillåtas att svämma över för att långsiktigt utveckla och bevara utvecklingsmarken mot svämlövskog (91E0/9750).

Figur 1. Naturreservatet Västra Stenshuvud, Simrishamns kommun. Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje. Skala 1:15 000. © Lantmäteriet

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Västra Stenshuvud
Kommun	Simrishamn
Natura 2000 ID	SE0420134
DOS-ID²	1026733
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga A)
Fastighet	Svabesholm 1:60 (del av)
Markägarkategori	Staten
Läge	Ca 2,4 km sydost kyrkan i Södra Mellby
Kartblad	Topografiska kartor: 2D SO Tomelilla Ekonomiska kartor: 2E3a Rörum och 2E4a Kivik
Koordinat centralpunkt	x: 6167315 y: 452600 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	NO-Skånes Skogslandskap
Övrigt vatten³	EU_CD: NW617041-139946, Rörums norra å
Huvudavrinningsområde	Österlenåar 088/089
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne
Areal	8,3 ha
Markslag	Areal
Ädellövskog	Ca 7,7 ha
Trivial lövskog med ädellövinslag	0,6 ha
Vattendrag	0,01 ha

Information om Natura 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG (art- och habitatdirektivet) och EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) inklusive direktivens uppdateringar.

Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Art- och habitat och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden såsom det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

² ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

³ Vatteninformationssystem Sverige, VISS, klassar i augusti 2017 Rörums norra å som en preliminär vattenförekomst MS_CD: WA34825687, VISS EU_CD: SE617041-139946

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i miljöbalken (1998:808) med tillhörande förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Tabell 1. Förekommande naturtyper och utvecklingsmarker med arealer och Natura 2000-arter för de delar av Natura 2000-området Stenshuvud SE0420134 som är beläget inom naturreservatet Västra Stenshuvud. Natura 2000- koder anges inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Näringsrik bokskog (9130)		6,5	6,5
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)		0,01	0,01
<i>Total areal naturtyper</i>			6,5
Icke naturtyper	Areal (ha)		
<i>Utvecklingsmark mot;</i>			
Näringsfattig bokskog (9110)			0,70
*Svämlövskog (91E0/9750)			0,63
<i>Total areal utvecklingsmark</i>			1,3
<i>Total områdesareal</i>			8,0
Arter	Bevarandestatus		
Barbastell- <i>Barbastella barbastellus</i> (1308)			Icke fullgod
Bechsteins fladdermus- <i>Myotis bechsteini</i> (1323)			Icke fullgod
Större vattensalamander- <i>Triturus cristatus</i> (1166)			Fullgod
* Prioriterad naturtyp enligt art- och habitatdirektivet			

Habitatens utbredning finns även redovisade på karta, se bilaga B.

Inom Natura- 2000 området förekommer flertalet rödlistade arter enligt ArtDatabankens rödlista över hotade arter, de arter som bedöms kunna finnas i naturreservatet Västra Stenshuvud är redovisade under kap. 11.

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

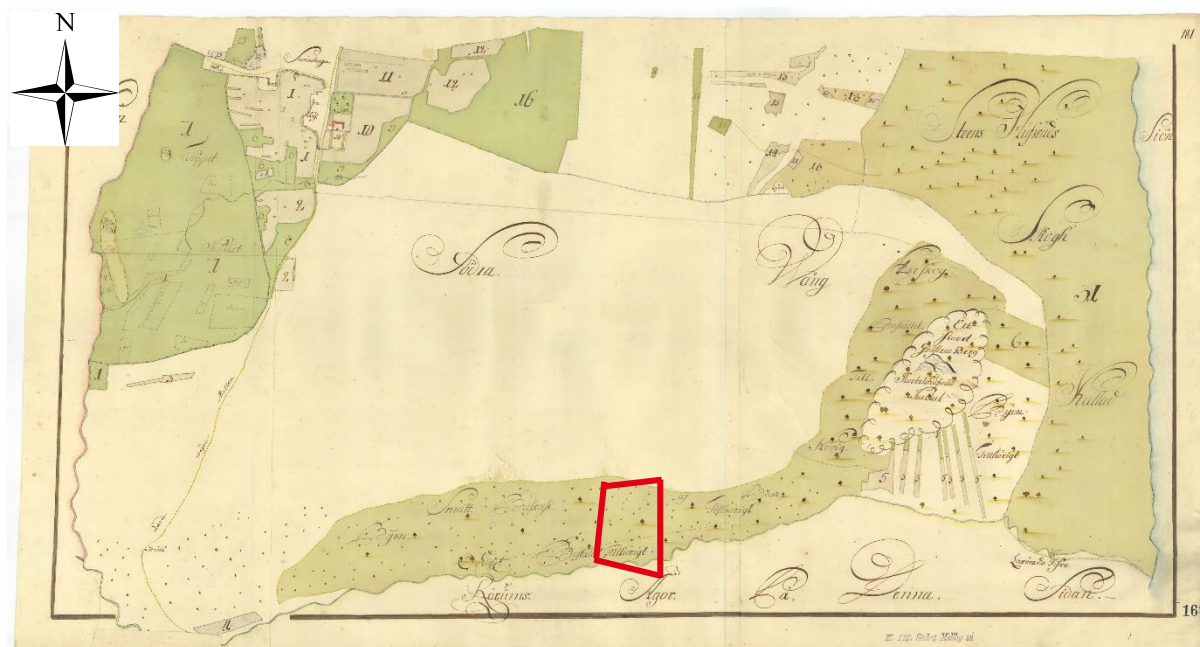
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

Naturreservatet är beläget i Södra Mellby socken ca 2,4 kilometer sydost kyrkan i Södra Mellby. Området sluttar mot söder till naturreservatets södra gräns vilken korsas av Rörums norra å. Ån är belägen inom huvudavrinningsområdet Österlenåar. Ån har en rik bottenfauna vilket indikerar att vattendraget har ett klart och rent vatten. I ån har bl.a. nattslända samt fiskarter som havsöring, elritsa och bäcknejonöga påträffats.

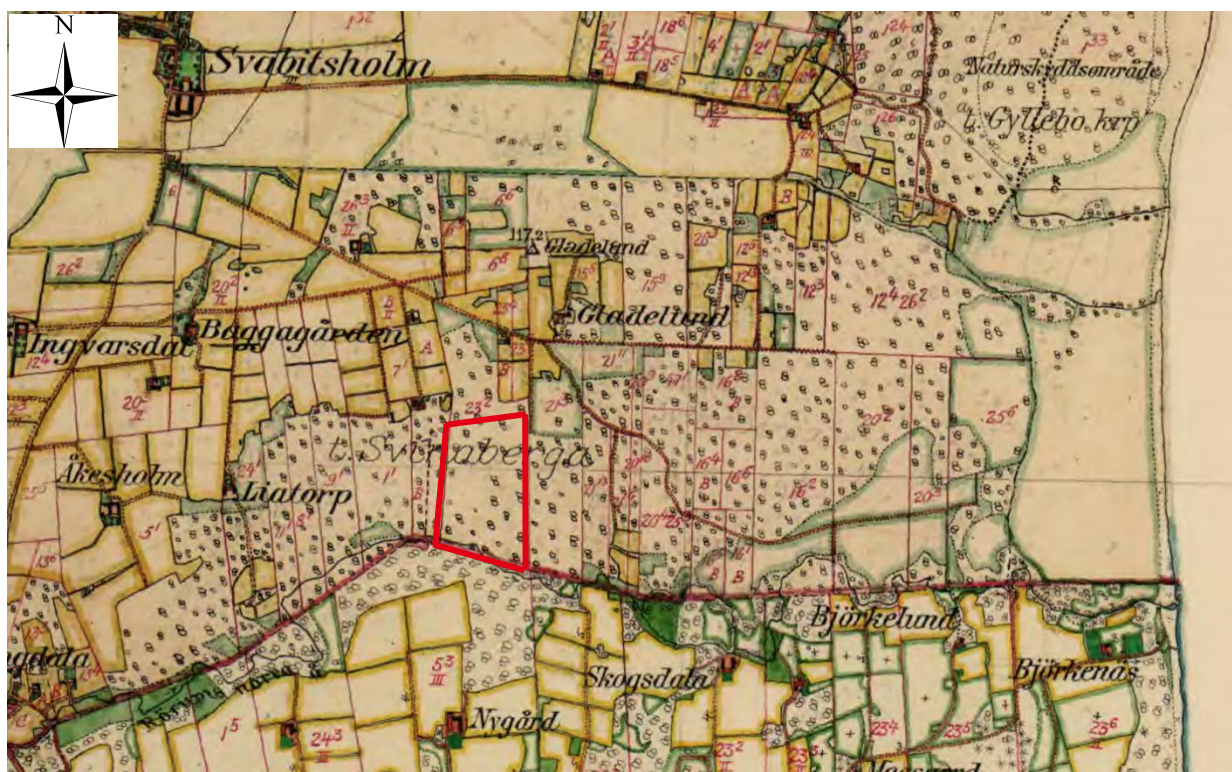
Bergarterna i naturreservatet utgörs av granitisk ortognejs, granit och sandsten. Jordarten domineras av sandig morän, men även isälvsediment och urberg förekommer i naturreservatet.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Redan på 1700-talets geometriska avmätning finns angivet att området är ”beväxt medh småt böke”. Böke är en gammal benämning för bokskog och detta visar på kontinuitet av skogsmark och bokskog i naturreservatet. Den häradsekonomiska kartan från 1926-1934 visar att stora delar av området även under denna tid bestod av skogsmark. Det går dock att utläsa att det fanns öppnare partier i naturreservatets västra centrala delar. Dessa öppnare delar syns även på flygbilder över området 1939-1940. I de öppnare delarna kan man idag se spår av tidigare brukande i form av odlingsrösen. I naturreservatet finns även fornlämningar i form av hålvägssystem i områdets nordöstra och västra delar. I öst, väst och söder finns stenmurar som avgränsar naturreservatet. Naturreservatet har idag olika grader av spår efter tidigare skogsbruk, där svag till måttlig påverkan dominerar i området.

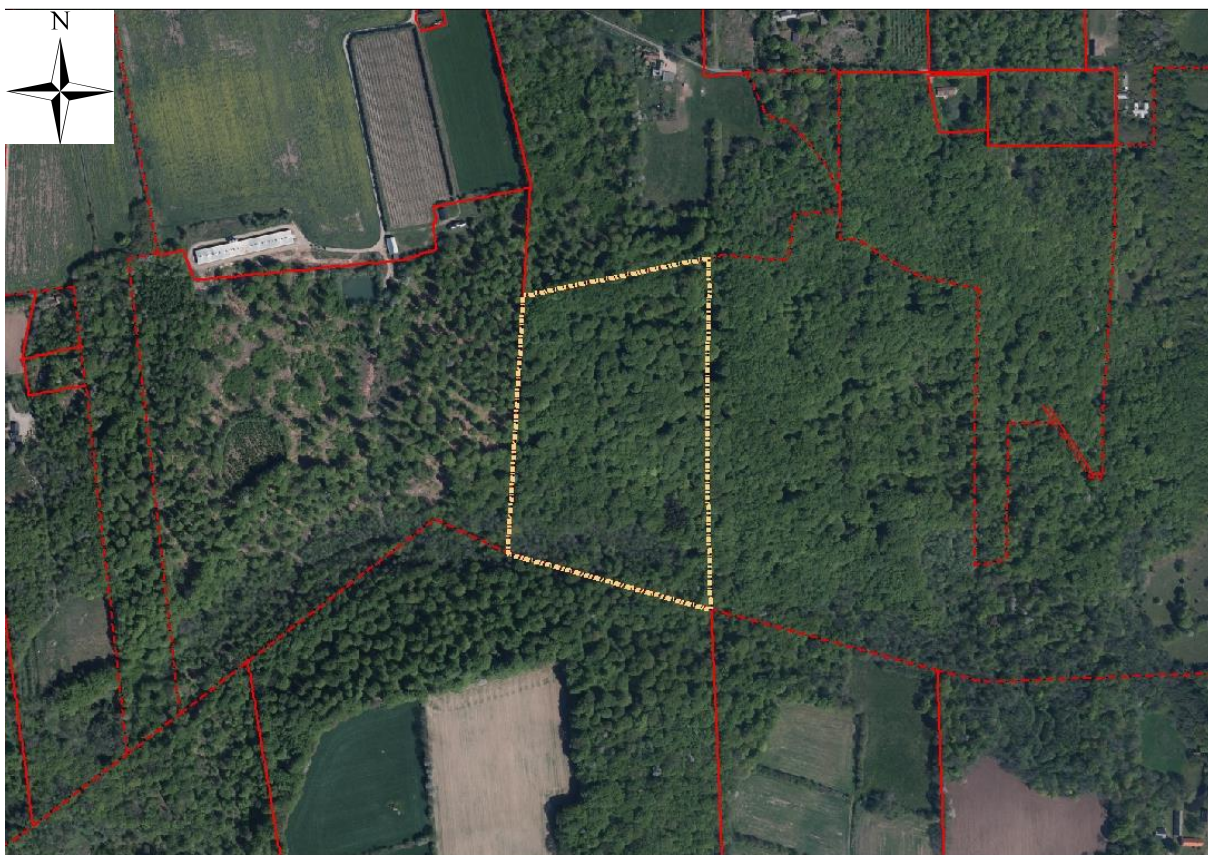
Figur 2. Geometrisk avmätning 1742. Rödmarkering visar naturreservatets ungefärliga läge. © Lantmäteriet

Figur 3. Häradsekonomiska kartan från 1926-1934. Rödmarkering visar naturreservatets ungefärliga läge. © Lantmäteriet

Figur 4. Flygbilder från 1939-1940. Rödmarkering visar naturreservatets ungefärliga läge. Skala 1:5000. © Lantmäteriet

Figur 5. Ortofoto från år 2016. Området begränsas av mitten av gul punktstreckad linje. Skala 1:5000 © Lantmäteriet

2.2.3 Biologi

Naturreservatet domineras av ett bokskogsområde klassat som tvåskiktad näringsrik bokskog (9130). Trädskiktet domineras av bok i ett varierat åldersspann, dock saknas förekomst av senvuxna träd, förekomsten av grova träd bedöms som allmän ($2-10 \text{ m}^3/\text{ha}$). Förekomsten av stående och liggande död ved är mycket hög. Fältskiktet domineras av vitsippa och annan lundartad vegetation. Ett område i öster har klassats som utvecklingsmark mot näringsfattig bokskog (9110), dess trädskikt och vegetation liknar övriga bokskogen men träden är yngre och grova träd saknas, det finns även ett mer buskrikt parti där bl.a. vildkaprifol växer. Intill gränsar ett område dominerat av granskog. I söder rinner en del av vattendraget Rörums norra å (3260) genom naturreservatet. Intill ån finns ett område klassat som utvecklingsmark mot svämlövsbokskog (91E0/9750). Trädskiktet består främst av al, björk, hassel och asp. I fältskiktet finns arter såsom vitsippa, gulsippa, gulplister och tandrot.

Naturreservatet ingår i Natura 2000-området Stenshuvud (SE0420134). Skogsområdenas ädellövbeköv bestånd beskrivs hysa ungefär hälften av de rödlistade arterna som påträffats inom Natura 2000-området. I Natura 2000-området finns bl.a. påvisad förekomst av barbastell, bokskogs-löpare, hasselmus och långbensgroda. Landmiljöerna i området bedöms även lämpliga för större vattensalamander. Barbastell har registrerats i Stenshuvuds nationalpark under hösten då arten flyttar. Arten kan potentiellt finnas i nationalparken även under sommartid och miljön inom naturreservatet bedöms som en möjlig lokal för arten. De arter och habitat enligt EU:s art- och habitatdirektiv som finns i området är redovisade i tabell 1.

2.2.4 Friluftsliv

Området är utpekade som riksintresse för friluftslivet och beskrivs som ett område av vikt för bl.a. naturstudier och strövande. Området utgör en naturlig förlängning av Stenshuvuds nationalpark där förekomsten av friluftsliv är hög. Länsstyrelsen anser att området i sig har ett högt värde ur ett friluftslivsperspektiv då området är tämligen orört och har ett högt värde sett till naturlighet och förekomst av biologisk mångfald.

2.2.5 Vad kan påverka området negativt?

Området påverkas negativt av skogsbruksåtgärder som avverkning av skogsområden som hyser eller har potential att hysa rödlistade arter inom eller i anslutning till naturreservatet. Området missgynnas av produktionshöjande åtgärder som markberedning, gödsling och plantering av främmande trädslag samt övrig etablering av gran eller andra främmande trädslag. Området påverkas negativt om skogens naturliga dynamik försvagas, vilket kan ske vid klimat- och väderfenomen eller utbrott av skadeorganismer. Det kan leda till brist av vissa stadier i skogens utveckling med följd att habitat för arter i området försvinner. På Österlen råder ett högt tryck för exploatering ex. för bebyggelse, utökning av vägnät och annan markexploatering, vilket kan leda till fragmentering av naturområden och förändringar av hydrologin. Området påverkas även negativt av förändringar i områdets hydrologi både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Vattendraget påverkas negativt av vattenreglering, vandringshinder, införande av signalkräfter eller främmande fisk, rensning, dikning, muddring eller breddning av vattendragen i området samt utfiskning av fiskebeståndet.

Natura 2000-arten Bechsteins fladdermus missgynnas av minskad tillgång på lämpliga jaktbiotoper i form av bl.a. gammal ogallrad bokskog av utmarkstyp och av störningar vid övervintringslokaler som utgörs av grottor, gruvor och klippsspringor. Sannolikt påverkas arten negativt av att grova hålträd minskar i antal. Natura 2000-arten barbastell påverkas negativt av avverkningar där otillräcklig mängd gamla och döda träd med lös bark eller andra lämpliga håligheter lämnas, i synnerhet i gamla bokskogar. Arten missgynnas av störning från ex. människor och grävmaskiner vid övervintringsplatser samt platser för dygnsvila under sommaren. Förekomsten av vindkraftverk skulle kunna påverka både Bechsteins fladdermus och barbastell negativt men detta är inte fastställt då man i dagsläget inte vet arternas benägenhet att jaga på hög höjd.

För Natura 2000-arten större vattensalamander utgör habitatförstöring genom ändrad hydrologi ett hot, exempelvis vid igenläggning av dammar, dikning och dränering vilket leder till att lek-områden kan försvinna. Syrebrist i vattnet som ex. kan orsakas av övergödning påverkar negativt överlevnaden bland ägg och larver. Ett pH-värde under 5,0 leder ofta till att arten försvinner och höga nitrithalter eller låg alkalinitet i vattnet gör att lekdammarna inte kan användas. Inplantering av fisk och kräfter försämrar starkt nyrekrytering. Barrskogsplantering eller igenväxning runt lämpliga lekvatten leder till beskuggning som negativt påverkar larvernans överlevnad. Eftersom artens spridningsförmåga är begränsad drabbas den hårt av habitatbrist och fragmentering, arten är även känslig för avverkning av gammal lövdominerad skog.

3 Översikt av mål och skötselåtgärder

3.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för området är att bevara och utveckla skogsmarkerna. Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas där hotade och rödlistade arter knutna till ädellövsskog och svämlövsskog bevaras och främjas. Större vattensalamander ska bibehålla fullgod bevarandestatus. Området klassat som näringsrik bokskog (9130) ska uppnå fullgod bevarandestatus. Utvecklingsmarkerna mot näringsfattig bokskog (9110) respektive svämlövsskog (91E0/9750) ska på sikt kunna klassas som respektive naturtyp. Granområdet ska på sikt omföras till bokskog. Den naturliga hydrologin i Rörums norra å (3260) ska vara opåverkad och uppnå minst god ekologisk och god kemisk status. Grundvattnet ska ha god kvantitativ och kvalitativ status.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Områdets biologiska värden är till stor del knutna till ädellövs skogen. Naturreservatet lämnas till stor del för fri utveckling, vid behov utförs dock naturvårdande skötsel för att gynna de naturtyper och arter som är kopplade till området. Det kan innefatta åtgärder som bekämpning av ny-etablerade granar, lucköppning genom fällning av enstaka träd, ringbarkning, skapande av stående eller liggande död ved eller utplantering av hotade arter. Om det i framtiden inte sker en naturlig förnygring av ädellöv kan utplantering (främst bok) bli aktuell, dessa områden kan då hägnas in. Vid plantering bör lokalt producerade plantor användas. Om naturlig förnygring av ädellöv sker men vilt orsakar sådana skador att förnygringen inte får möjlighet att växa upp kan områden hägnas in tills förnygringen nått en högre ålder. Granområdet i den sydöstra delen ska på sikt omföras till bokskog. Granbeståndet är tätt och träden har uppnått en hög ålder och kommer på sikt naturligt att avvecklas. Om förvaltaren ser behov av att påskynda avvecklingen kan granar ringbarkas.

Figur 6. Bokskogen i naturreservatet Västra Stenshuvud

4 Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområdet

4.1 Planeringsområde Ädellövskog

Delområde 1: Ädellövskog (7,7 ha) och trivial lövskog med ädellövinslag (0,6 ha)

Naturtyper: Näringsrik bokskog (9130) och mindre vattendrag (3260)

Utvecklingsmarker mot näringsfattig bokskog (9110) och svämlövskog (91E0/9750)

Beskrivning

Området domineras av bokskog i ett varierat åldersspann där de äldsta träden är mellan 75-125 år, dock saknas äldre träd (över 150 år). Fältskiktet domineras av vitsippor samt annan lundartad vegetation. Området består av naturtyperna näringsrik bokskog och en del av vattendraget Rörums norra å samt utvecklingsmarker mot näringsfattig bokskog och svämlövskog. Förekomsten av grova träd samt förekomsten av stående och liggande död ved är som högst i naturtypen näringsrik bokskog där förekomsten bedöms som riklig. Inom utvecklingsmarkerna bedöms förekomsten av död ved som liten till måttlig. Trädskiktet bedöms variera mellan en- och tvåskiktat men tvåskiktning dominerar i området. Utvecklingsmarken mot svämlövskog är belägen intill Rörums norra å i naturreservatets södra del och utgörs av ett blötare område med ett mer varierat trädsikt med arter som al, björk, hassel och asp. I fältskiktet finns arter såsom vitsippa, gulsippa, gulplister och tandrot. I sydöst finns ett område med planterad granskog som uppnått en relativt hög ålder.

Bevarandemål utöver de som anges i kapitel 3.1

Skogen ska genomgående vara olikåldrig med ett stort inslag av grova och äldre träd. Förekomsten av död ved samt ihåliga träd ska vara riklig.

Målindikatorer

- Förekomsten av ihåliga och grova träd ska öka,
- Lövträdsandelen ska bibehållas eller öka i samtliga terrestra naturtyper,
- Minst 30 m³ död ved /ha ska finnas kontinuerligt i olika dimensioner och nedbrytningsstadier i form av lågor, högstubbar m.m. i samtliga terrestra naturtyper,
- Nyckelarten bok ska i naturtypen näringsrik bokskog (9130) samt i utvecklingsmarken mot näringsfattig bokskog (9110) finnas i minst två skikt där den undre skikthöjden är högst 1/2 av den övre. I båda skikten ska bok utgöra minst 50% av skiktet,
- Utvecklingsmarken mot svämlövskog (91E0/9750) ska översvämmas regelbundet och vattendraget (3260) ska ha god status vad gäller vattenståndsvariationer enligt vattendirektivets bedömningsgrunder,
- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat skall bevaras och utvecklas,
- Förekomsten av rödlistade växt- och djurarter, som är knutna till habitatet, skall bevaras och utvecklas, så att de kan förny sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

Åtgärder

Naturreseptatet lämns till stor del för fri utveckling. Vid behov utförs dock naturvårdande skötsel för att gynna de naturtyper och arter som är kopplade till området. Detta kan innefatta åtgärder som bekämpning av nyetablerade granar, lucköppning genom fällning av enstaka träd, ringbarkning, skapande av stående eller liggande död ved eller utplantering av hotade arter. Om det i framtiden inte sker en naturlig förnygring av ädellöv kan utplantering (främst bok) bli aktuell, dessa områden kan då hägnas in. Vid plantering bör lokalt producerade plantor användas. Om naturlig förnygring av ädellöv sker men vilt orsakar sådana skador att förnygringen inte får möjlighet att växa upp, kan områden inom naturreseptatet hägnas in tills förnygringen nått högre ålder. Det ska fortsatt finnas ett stort inslag av stående och liggande död ved och förekomsten ska naturligt öka i området. Allt virke av lövträd lämns orört där det står eller faller, alternativt flyttas till annan del men får inte tas ur naturreseptatet. Det granområde som finns i sydöstra delen av naturreseptatet ska på sikt omföras till bokskog. Granbeståndet är tätt och träden har uppnått en hög ålder och kommer på sikt naturligt att avvecklas. Om förvaltaren ser behov av att påskynda avvecklingen av granområdet kan granar ringbarkas. Avvecklingen bör ske successivt över flera år för att inte skapa en sådan mängd död/döende ved av gran att en yngelkammare för skadeinsekten granbarkborre skapas.

5 Friluftsliv

Området nås lättast från Stenshuvuds nationalpark. I anslutning till områdets norra del finns en stig som leder gående ner mot gränsen mellan naturreseptatet Västra Stenshuvud och Stenshuvuds nationalpark.

5.1 Parkering, vägvisning, informationsskyltar

Då naturreseptatet angränsar till Stenshuvuds nationalpark och befintliga parkeringar finns i anslutning till nationalparken upprättas ingen vidare skyltning eller parkeringar för naturreseptatet.

5.2 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Sådana anläggningar finns dock kopplade till Stenshuvuds nationalpark och det bedöms därför inte finnas behov av sådana anläggningar inom naturreseptatet.

6 Jakt och fiske

Enligt naturreseptatets föreskrifter är jakt inom naturreseptatet förbjudet, med undantag för förvaltaren eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att bedriva jakt efter vildsvin, att bedriva skyddsjakt för att förebygga skador av vilt eller för behörig person att utföra av myndighet beslutad skyddsjakt och i samband med detta medföra hund som ej är kopplad. Behörig person får även eftersöka och avliva skadat vilt och i samband med detta medföra hund som ej är kopplad. Det är inte tillåtet att utfodra vilt. Inom naturreseptatet är det förbjudet att fiska med undantag av fiske som bedrivs med särskild rätt.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservatet vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av naturreservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder. Vid uppföljning bör fokus ligga på inventering av större vattensalamander, barbastell, hasselmus och svampar.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tillsvidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

9.3 Uppföljning av kostnader

Den som enligt avtal ansvarar för skötseln av området ansvarar för att uppföljning regelbundet sker enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Avrapportering ska ske till Länsstyrelsen årligen.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planeringsområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Marskskötsel	Öppna luckor, skapa död ved	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	2	Motormanuellt
	Röjning för att gynna ädellöv	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	2	Motormanuellt
	Bekämpning av granplantor	Löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Manuellt eller motormanuellt
	Bekämpning av invasiva arter	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	1	Manuellt eller motormanuellt
Anläggningar	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Manuellt

11 Rödlistade arter

Nedan förtecknas de rödlistade och fridlysta arter som noterats inom Natura 2000- området Stenshuvud som påvisats i närheten av naturreservatet Västra Stenshuvud eller som kan förväntas finnas inom naturreservatet. Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt ArtDatabankens rödlista från 2015⁴. Nedanstående artförteckning innehåller 8 arter varav 7 är fridlysta, 6 rödlistade arter och 2 arter som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter.

Organismgrupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori	Fridlyst	ÅGP
Däggdjur	Bechsteins fladdermus ⁵	<i>Myotis bechsteinii</i>	CR	X	
	Barbastell	<i>Barbastella barbastellus</i>	VU	X	X
	Hasselmus	<i>Muscardinus avellanarius</i>		X	
Groddjur	Större vattensalamander	<i>Triturus cristatus</i>		X	
	Långbensgroda	<i>Rana dalmatina</i>	VU	X	X
Skalbaggar	Bokskogslöpare	<i>Carabus intricatus</i>	VU	X	
Kärlväxter	Bredarun (Flockarun)	<i>Centaurium erythraea</i>	VU	X	
	Kärrjohannesört	<i>Hypericum tetrapterum</i>	NT		

⁴ Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2015. Hotkategorierna är: NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist, LC= Rödlistade 2000, numera livskraftiga populationer; ÅGP= ingår i ett åtgärdsprogram för hotade arter.

⁵ Fynd registrerat under 1980-talet.

12 Källor

12.1 Litteratur

- Simrishamns kommun. 2010. Natur på Österlen, Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
Kap. 7. Stenshuvud med omnejd.
- Esko D. 1986. Beskrivning till jordartskartorna, Tomelilla SO/Simrishamn SV Ystad
NO/Örnahusen NV. Sveriges Geologiska undersökning. Serie Ae Nr 65-66.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Stenshuvud.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Förslag till ändringar inom Natura 2000-området Stenshuvud
(SE0420134) i Simrishamns kommun.
- Eklöv A. Eklövs fiske och fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår Österlens
vattenvårdsförbund.

12.2 Kartor, databaser och hemsidor

- Artportalen, Artdatabanken SLU. 2015.
- Naturvårdsverket. 2012. Naturvårdsverkets Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets
bilaga 1. Näringsrik bokskog.
- Naturvårdsverket. 2012. Naturvårdsverkets Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets
bilaga 1. Näringsfattig bokskog.
- Naturvårdsverket. 2012. Naturvårdsverkets Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets
bilaga 1. Svåmlövskog.
- Lantmäterimyndigheternas arkiv: AKT: 1181-527. Fastighetsreglering 1990.
- VISS. Vatteninformationssystem Sverige. www.viss.lansstyrelsen.se
- Österlens vattenråd. www.osterlensvattenrad.se

Kartmaterial

- Länsstyrelsen Skåne. Flygbilder 2016.
- Länsstyrelsen Skåne. Flygbilder 1939-1940.
- Rikets allmänna kartverks arkiv. Rakid: Baskemölla J112-3-82. Häradsekonomiska kartan 1926-
1934.
- Lantmäterimyndigheternas arkiv. AKT K199-16:1 Ägomätning 1743.

12.3 Muntliga och skriftliga kontakter

- Rune Gerell, Naturvårdskonsult Gerell. 2017-08-22 samt 2017-10-23.

Skötselplan för naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun

Naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun syftar till att bevara biologisk mångfald samt vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets bokskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Skötselplanen är ett vägledande dokument som ligger till grund för hur syftet med naturreservatet ska uppnås.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Sammanställning av inkomna remissyttranden angående förslag till naturreservatet Västra Stenshuvud, Simrishamns kommun

Länsstyrelsen vill passa på att tacka för alla inkomna synpunkter. Nedan redovisas de synpunkter som inkommit samt Länsstyrelsens kommentarer.

Havs- och vattenmyndigheten, 2017-09-11

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget till bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud.

Skanova AB, 2017-09-18

Skanova AB har inget att erinra mot rubricerat förslag.

E:on Elnät Sverige AB, 2017-09-26

E.ON Elnät Sverige AB har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och då vi inte har några ledningar inom området så har E.ON Elnät inget att erinra. Upplysningsvis kan nämnas att E.ON Elnät endast har områdeskoncession i södra delen av området.

Skogsstyrelsen, 2017-09-27

Skogsstyrelsen har inget att erinran mot översänt förslag att bilda naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun.

Naturreservatet ligger inom värde trakt för ädellövs skog, Österlens lövmarker, så det är angeläget att skydda skogsmark i detta område. Inom de tänkte reservatsgränserna finns det även ett "Objekt med naturvärde" registrerat av Skogsstyrelsen - källpåverkad lövskog, som är angeläget att skydda.

Vid avvecklingen av det mindre granbeståndet är det bra om det utförs successivt över flera år. Detta för att inte skapa en sådan mängd död/döende ved av gran så att en yngelkammare för skadeinsekten granbarkborre skapas.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen kompletterar beslutsdokumentet med objektet *Källpåverkad lövskog* samt kompletterar skötselplanen med att avveckling av granbeståndet bör ske successivt.

Sveriges geologiska undersökning, SGU, 2017-09-29

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig i ärendet.

Österlens vattenråd

Österlens Vattenråd har beretts möjlighet att lämna yttrande över ”Förslag till bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud i Simrishamns kommun”. Förslaget omfattar del av fastigheten Svabesholm 1:60 som ägs av staten och som ligger i direkt anslutning till Stenshuvuds nationalpark. I den södra delen av det föreslagna reservatet rinner Rörums norra å, ett vattendrag som ingår i Österlens Vattenråd.

Som syften med naturreservatet anges bland annat:

- Stående och liggande död samt döende ved av ädellöv lämnas orörda i land- och vattenmiljöer
- Land- och vattenmiljöer skyddas mot exploatering
- Hydrologin bevaras och ska vara opåverkad i området och ska tillåtas att svämma över för att långsiktigt utveckla och bevara utvecklingsmarken mot svämlövskog

Österlens Vattenråd tillstyrker det planerade naturreservatet. Syftena med naturreservatet stämmer väl överens med syftena med Vattenrådets verksamhet.

Försvarsmakten, 2017-10-10

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Lunds botaniska förening, 2017-10-12

Styrelsen för Lunds botaniska förening har tagit del av handlingarna rörande förslaget om bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud och har följande att yttra.

Inga rödlistade växter är så vitt jag vet kända från området, men på artportalen finns en rapport från 2000 om såväl *Hypericum tetrapterum*, Kärrjohannesört, NT, som *Centaurea erythraea*, Flockarun, VU, omedelbart utanför det föreslagna naturreservatets nordvästra hörn. Det är därför inte otänkbart att dessa arter förekommer i Västra Stenshuvud.

Det föreslagna naturreservatet består av en fin och skyddsvärd bokskog och utgör en naturlig fortsättning på nationalparken Stenshuvud. Föreningen har inget att erinra om skötsel föreskrifterna som tycks vara väl anpassade till området. Vi stödjer därför inrättandet av det föreslagna naturreservatet.

Vid ett besök i det föreslagna naturreservatet den 7 oktober uppdagades att det på flera ställen¹ i de i skötselplanen omnämnda hålvägarna förekom högar av dumpat avfall, såväl i området omkring det föreslagna naturreservatets nordöstra hörn som en bit öster om detsamma i nationalparken. Det vore bra om detta avfall avlägsnades. På två platser² i nationalparken, lite öster om det föreslagna reservatet, finns gammal taggtråd som vilda djur och människor kan skada sig på.

Kommentar: Länsstyrelsen kompletterar beslutsdokument samt skötselplan med arterna flockarun och kärrjohannesört.

Angående det avfall som ni hittat vid ert fältbesök 7 oktober 2017 så har jag vidarebefordrat informationen till Länsstyrelsens naturvårdsförvaltare.

Puggehaten- Skånes Mykologiska förening, 2017-10-16

Puggehaten ser mycket positivt på, och tillstyrker, förslaget att bilda naturreservatet Västra Stenshuvud.

Området är mykologiskt helt outforskat. Beskrivningen av området tyder på att det finns en viss potential för rödlistade svampar. Behovet av en svampinventering är således stort.

Puggehaten har i övrigt följande synpunkter på;

Föreskrifterna

Vi finner det anmärkningsvärt att föreskrifter för allmänheten, normalt som punkt "C" helt utelämnats. Efter kontakt med Länsstyrelsen fick vi veta att det inte ansågs behövas då "...Naturvårdsverket har ägt fastigheten under en längre tid och under denna tid har det inte uppstått problem med allmänhetens användande av området. Det finns därför inte anledning att tro att problem kommer att uppstå vid reservatets bildande. Att inskränka på allmänhetens rörlighet eller möjligheter till friluftsliv i området anses därför inte nödvändigt." Så är det säkert i många reservat med få besökare, men det innebär inte att föreskrifter inte behövs. Utan föreskrifter sänds en märklig signal att allemansrätten gäller fullt ut och med tanke på att området planeras ingå i Stenshuvuds nationalpark i framtiden blir då kontrasten onödigt stor.

På sidan 8 i förslaget till beslut står vidare

"Området är utpekad som riksintresse för friluftslivet och beskrivs som ett område av vikt för bland annat naturstudier och strövande. Området utgör en naturlig förlängning av

¹ Koordinater, RT90: 617029 140209 samt 616978 140230

² Koordinater, RT90: 616978 140230 samt 616993 140246

Stenshuvuds nationalpark där förekomsten av friluftsliv är hög. Länsstyrelsen anser att området i sig har ett högt värde ur ett friluftslivsperspektiv då området är tämligen orört och har ett högt värde sett till naturlighet och förekomst av biologisk mångfald." I skenet av denna formulering ter det sig ännu märkligare att C-föreskrifter saknas. Vi föreslår därför att förslaget kompletteras med sedvanliga C-föreskrifter. Dessa kan formuleras på samma sätt som för det nyligen beslutade Esperödsreservatet strax söder om Kivik:

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. sätta upp anslagstavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande på fastigheter som ägs av Naturvårdsverket,
2. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,
3. framföra motorfordon eller cykel,
4. rida eller köra med häst annat än på av förvaltaren särskilt markerade ridstigar som är upplåtna för ändamålet,
5. medföra hund annat än hållen i fysiskt koppel,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

6. fänga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
7. samla in mossor, lavar eller vedlevande svampar, med undantag av enstaka beläggsexemplar, under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,

Några smärre justeringar behövs troligen i ovanstående för att fullt ut fungera vad gäller området ifråga. Dessutom behöver det efterföljande avsnittet "Undantag från föreskrifter" anpassas för detta område, varför det inte tas med här.

Skötselplanen

Vad vi kan bedöma så bör föreslagna mål för markanvändning och skötsel under avsnitt 3 och 4 i huvudsak vara positiva även för områdets funga. Några ytterligare synpunkter följer nedan.

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Med tanke på omgivande reservats funga är det önskvärt att även svamparna uppmärksammas.

Föreningen, eller enskilda medlemmar, kan framöver och efter överenskommelse bidra till att öka kunskapen om områdets funga.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har kompletterat beslutsdokumentet med C-föreskrifter.

Vidare har Länsstyrelsen lagt till att fokus även bör läggas på inventering svampar vid uppföljning av områdets bevarandemål och skötselåtgärder. Länsstyrelsen tackar även för ert intresse att framöver bidra till att öka kunskapen av funga inom området.

Simrishamns kommun, 2017-10-19

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inget att erinra om Länsstyrelsens planer att bilda naturreservat av Västra Stenshuvud, Simrishamns kommun, enligt föreläggandet.

Simrishamns kommun, 2017-11-29

Förslaget strider inte mot någon kommunal plan och överensstämmer väl med kommunens naturvårdsprogram. Simrishamns kommun ser därför positivt på förslaget.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

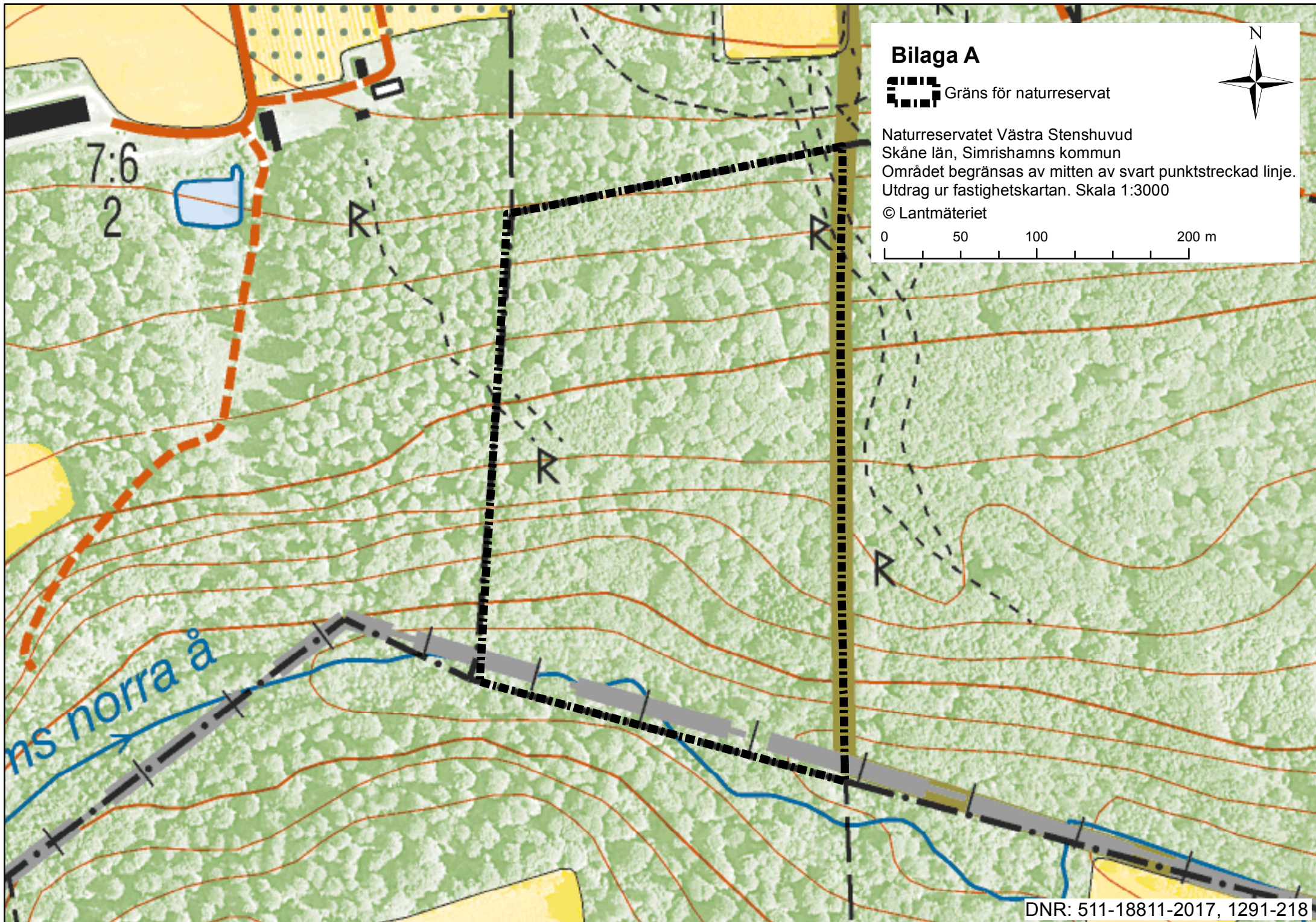
Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till Regeringen, Miljö- och energidepartementet. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras.

Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning, så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande senast den 5 januari 2018. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mera om hur Ni ska överklaga kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel. 010-22 41 000(växel).

Bilaga A

Gräns för naturreservat

Naturreservatet Västra Stenshuvud

Skåne län, Simrishamns kommun

Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje.

Utdrag ur fastighetskartan. Skala 1:3000

© Lantmäteriet

0 50 100 200 m

ns norra å

Bilaga B Natura 2000

Naturtyper

3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

9130 - Näringsrik bokskog

Utvecklingsmarker

907 Utvecklingsmark mot 9110- Näringsfattig bokskog

909 Utvecklingsmark mot 91E0/9750- Svåmlövskog

Bevarandestatus

Ikke fullgod status

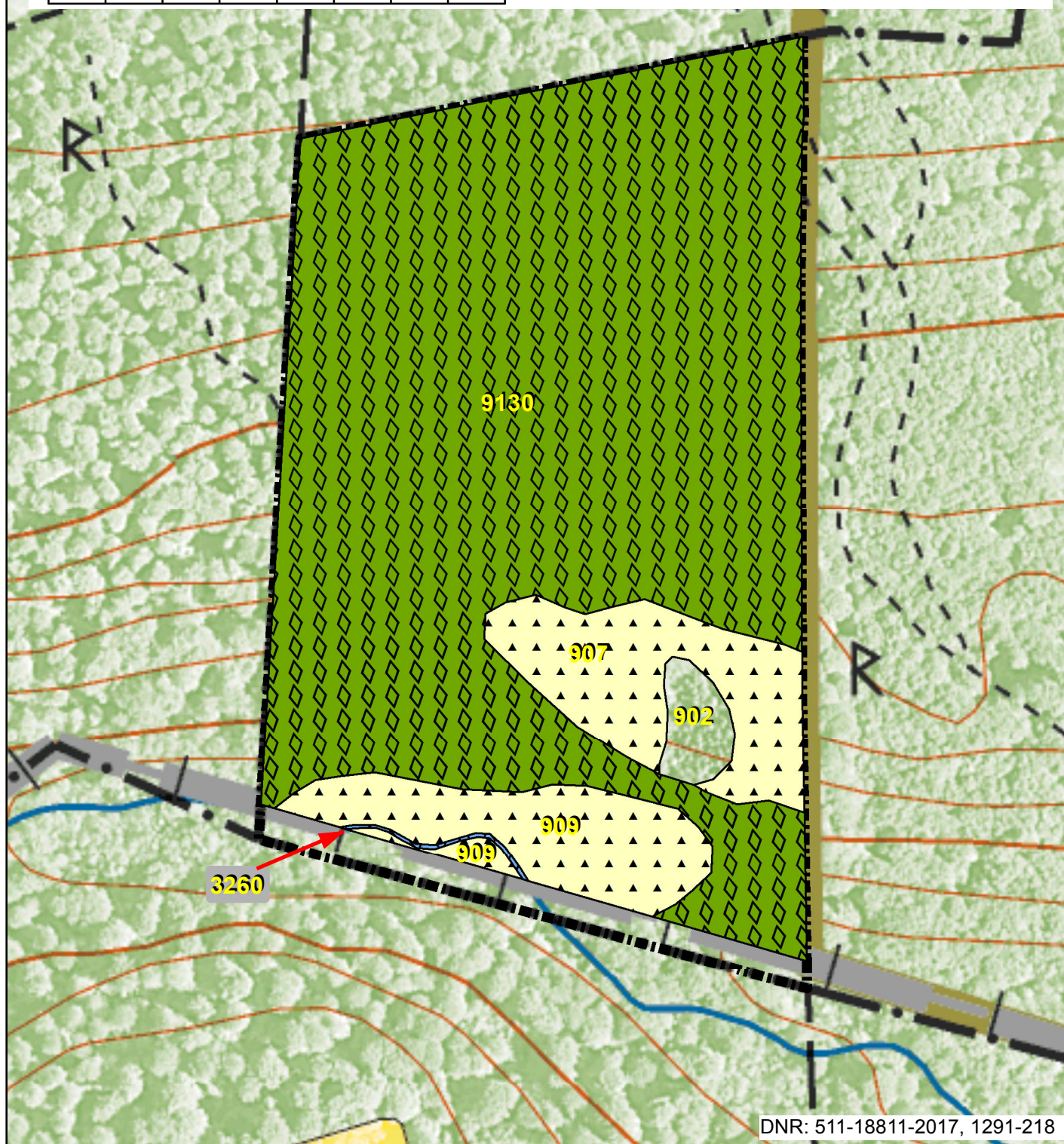
Utvecklingsmark

Övrig mark

0 50 100 200 m

Skala 1:2500
© Lantmäteriet

DNR: 511-18811-2017, 1291-218